

DE DIEBUS FESTIS

ex Senecae epistula XVIII ad Lucilium

Fēlicia Sāturnālia! Omnēs fruuntur hīs diēbus: ambulāt, vīnum bibunt, domōs suās ōrnant. Fortasse vultis scīre, quid philosophī de diēbus fēstīs cōgitāverint? Ecce fragmentum ex epistulā Senecae (Sēn. Ep. XVIII. 1-4) exceptum, quod monet, nē officium nostrum neque mōrēs oblīvīscāminī!

December est mēnsis, cum maximē cīvitās sūdat. Iūs

cīvitās, ātis f < cīvis

luxuriae pūblicē datum est;

ingentī apparātū sonant

omnia, tamquam

quicquam inter Sāturnālia

intersit et diēs rērum

fēmina sūdat

pūblicē < pūblicus

luxuria, ae f < luxus (= vīta nimis magnifica)

apparātus, ūs m < apparāre = parāre

ingentī apparātū
sonant omnia

quicquam = quidquam

diēs rērum agendārum = diēs cotīdiānus (< cotīdiē), solitus

adeō ... ut = tam valde, ita ... ut

errāsse = errāvīsse

agendārum; adeō nihil interest ut nōn videātur mihi
errāsse quī dīxit ōlim mēnsem Decembrem fuisse, nunc
annum.

Sī tē hīc habērem, libenter tēcum cōnferrem quid

tē = Lūcīlium

cōnferre = loquī

exīstimārēs esse faciendum, utrum nihil ex cotīdiānā

cōnsuētūdine movendum an, nē dissīdere vidērēmur cum

consuetudo, inis f = quod fierī solet, mōs

dissīdere = disiungere, procul esse

pūblicīs mōribus, et hilarius cēnandum et exuendam togam. Nam quod fierī nisi in tumultū et trīstī tempore cīvitātis nōn solēbat, voluptātis causā ac fēstōrum diērum vestem mūtāvimus.

hilaris, ē = laetus
exuere ↔ induere

trīstī tempore cīvitātis: e.g. tempore bellī, morbī
nisi ... nōn = solum
voluptās, ātis f = quod dēlectat, rēs iūcunda
fēstus, a, um: dies f. = diēs ōtiōsus quō dī adōrantur
vestem mūtāvimus *ad diem fēstum*

Sī tē bene nōvī, arbitrī partibus fūctus nec per omnia nōs similēs esse pilleātae turbae voluissēs nec per omnia dissimilēs; nisi forte hīs maximē diēbus animō imperandum est, ut tunc voluptātibus sōlus abstineat cum in illās omnis turba prōcubuit; certissimum enim argūmentum firmitātis suae capit, sī ad blanda et in luxuriam trahentia nec it nec abdūcitur.

arbiter = quī ius dicit

arbitrī partibus fūctus = cūrās mōrēs atque lēgēs; fungor officiō arbitrī
per omnia = in omnibus rēbus
turba pilleāta = grex hominum, quī gerunt pilleōs (= petasōs fēstōs, quī Sāturnālibus gerēbantur)
sōlus *animus*

prō-cumbere = cadere, lābī
firmitās < firmus (= dūrus, fortis)
argūmentum = quod vērū dēmōnstrat
blandus, a, um = dulcis, laudans

Hoc multō fortius est, ēbriō ac vomitante populō siccum ac sōbrium esse, illud temperantius, nōn excerpere sē nec īsignīre nec miscērī omnibus et eadem sed nōn eōdem modo facere; licet enim sine luxuriā agere fēstum diem.

homō vomitat

sōbrius, a, um ↔ ebrius
temperāns = abstinēns
ex-cerpō, cerpsī, cerptum < carpere
īsignīre = signīs notāre; sē īsignīre = ēminēre
miscēre + *abl/dat*
eadem *rem* sed nōn eōdem modo